

Business

Nove veštine za poslove budućnosti. Istraživanja pokazuju da će do 2020. gotovo 3/4 novozaposlenih biti u uslužnim delatnostima. Poslovi će zahtevati sve veći stepen obrazovanja, a na značaju će dobiti: analitičke i veštine rešavanja problema, komunikacione sposobnosti, sposobnost timskog rada, informatička znanja. Shodno tome, Evropska komisija je pokrenula seriju akcija *New Skills for New Jobs* da bi stvorila uslove za bolje prepoznavanje potreba tržišta rada i omogućila nezaposlenima da razvijaju upravo one veštine i stiču znanja iz oblasti za kojima je tržište gladno. Predložene aktivnosti imaju za cilj da u periodu krize pomognu Evropi u dugoročnom rešavanju nezaposlenosti. Komesar za zapošljavanje EK kaže da je u kriznim okolnostima besmisleno povećavati stopu zaposlenosti, a da postoje praznine na tržištu rada. „Mora se dugoročno osigurati bolje poklapanje sposobnosti i veština sa potrebama ekonomije Evrope“, kaže on.

Imamo li novca da sačuvamo planetu? Iako su u toku protekle godine bili apsolutni hit, automobili na hibridni pogon se sada suočavaju sa velikim izazovima. Stručnjaci različito komentarišu pad prodaje automobila poput *Toyota Priusa*, kojih je do sada prodato preko million širom sveta. Jedni navode da je opšta kriza automobilske industrije razlog, dok drugi kažu da razlog treba tražiti u skupoj sirovini, odnosno hibridima i tehnologiji za njihovu preradu. Tako se troškovi korišćenja te tehnologije prebacuju na krajnjeg kupca. Ekspeti navode da prosečan Amerikanac smatra da mu se ne isplati da, zarad zdravije životne sredine, na primer 2015. godine, sada kupuje skuplje, a „zdravije“ automobile. Dobra ideja u pogrešno vreme, tvrde oni i navode da je „zelena revolucija“ u proizvodnji automobila prvobitno zamišljena kao bi prosečan kupac istovremeno dobio povoljan i „zelen“ automobil.

U konkurenciji 18 zemalja - KFC Srbija najbolji u Evropi. Kvalitet proizvoda, brzina usluge, gostoljubivost, preciznost, čistoća i održavanje prostorija su bili kriterijumi koje je beogradski restoran *Kentucky Fried Chicken* maksimalno zadovoljio i time zauzeo vodeće mesto među KFC restoranima u celoj Evropi, nakon samo godinu dana od otvaranja. Naš KFC je u novembru ocenjen dva puta najvišom ocenom, a ocenjivanje je realizovano prema konceptu *mystery shopper* - anonimnog kupca. KFC Srbija je deo najpoznatijeg svetskog lanca restorana pilećih specijaliteta koji svakog dana usluži preko 8 miliona gostiju u 11.000 restorana širom sveta. Za pripremanje specijaliteta restorani KFC koriste pažljivo odabrane proizvode, od kojih je više od 90% domaćeg porekla.

Communications

Godina transparentnog lobiranja. Nakon šest meseci od početka rada tela Evropske komisije koje se bavi registracijom i regulacijom zastupanja interesa, više od 800 organizacija registrovalo je lobiranje kao svoju delatnost. Evropljani sada imaju direktan pristup svim informacijama o registrovanim kompanijama za lobiranje. Registrovanje je besplatno i dobrovoljno, čime je Komisija preventivno delovala na eventualne birokratske poteškoće. Nijedna od 15 starih članica EU još uvek nije zakonski regulisala lobiranje, ali su u fazi razmatranja. Evropska komisija u saradnji sa Evropskim parlamentom razmatra mogućnost zajedničkog registra za sve lobiste koji mogu imati uticaj na donošenje odluka u EU.

e - Kinezi. Iako nemaju pristup nekim političkim i pornografskim sadržajima na internetu, broj Kineza koji prerađuje internet je u odnosu na 2008. porastao za 42%. Istraživanje *Centra za informacije o internetu* pokazuje da danas oko 298 mil Kineza surfuje internetom. Istraživanje je pokazalo i da sve više Kineza za pretraživanje koristi mobilni telefon. U tome prednjače studenti - 43,5% njih koristi mobilni telefon za čitanje vesti, skidanje muzike i proveru e-maila.

Sony u krizi. Ekonomska kriza pogodja i komunikaciono-informacionu industriju i proizvođače. Jedan od najvećih proizvođača elektronskih uređaja Sony je medju njima. Naime, drastičan pad potražnje za elektronskim uređajima ove kompanije mogao bi da dovede do gubitka od \$1.1 mlrd. Ukoliko dođe do ovog gubitka, kompanija će biti primorana da se povuče iz nekih poslovnih oblasti, kao i da zatvori 16.000 radnih mesta.

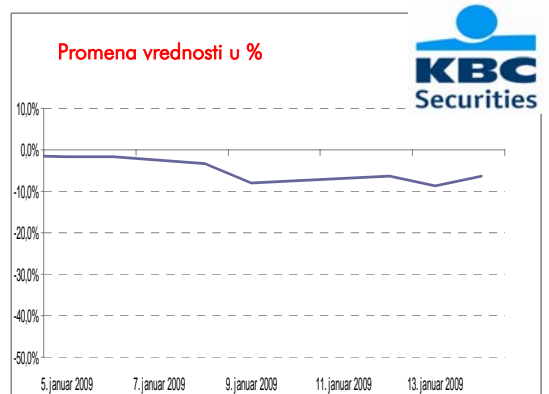
Mozart novogodišnji pokloni za lojalne i uspešne takmičare. Kompanija Mozart je nedavno organizovala svečanu dodelu nagrada takmičarima koji su postigli najveći uspeh u pogađanju sportskih rezultata i bili najbolji među najboljima u okviru *Mozart klupskog takmičenja* i *Mozart VIP lige*, a nakon dodele nagrada ceo događaj u prazničnoj atmosferi je prerastao u veliku zabavu. U *Mozart klupskom takmičenju* je učestvovalo preko 70.000 ljudi širom Srbije, a najbolji kladioci su osvojili *Porsche Cayenne*, *Porsche Boxster* i motor *Harley Davidson*, dok su najbolje članove *VIP lige* čekali *Volkswagen Polo*, *Vespa* skuter i putovanje. **Dragoslav Radivojević dobitnik I nagrade Mozart klupskog takmičenja**

BC Portfolio

Naziv akcije	Vrednost 05. 01. 2009.	Vrednost 15. 01. 2009.
Energoprojekt Hldg	133.010,00	135.360,00
Soja Protein	132.822,00	135.177,00
Imlek	133.332,00	116.850,00
Tigar	133.375,00	125.125,00
Messer Tehnogas	132.000,00	120.000,00
Komercijalna Banka	130.000,00	115.165,00
Metalac	136.344,00	124.644,00
Ukupna vrednost	930.883,00	872.321,00

Nova godina donosi nove početke. Ne želimo da negativna iskustva i emocije iz prethodne godine prenosimo na novu. Pratimo i dalje berzu kroz novi portfolio. Ponovo smo uložili 10.000E u dinarskoj protivvrednosti, sada u nove akcije. Kriza vlada celim svetom, pa i u našim krajevima. Naš odgovor na krizu je istrajnost, volja i rad. Godina je pred nama, prat ćemo zajedno rezultate ulaganja!

Tips & Tricks - Kako se izboriti sa stresom nakon praznika?

Milioni ljudi širom sveta na izvestan način pate od „sindroma stresa nakon praznika“. Ovo je poseban vid stresa, koji se javlja nakon naročito prijatnih i opuštajućih kako fizičkih, tako i mentalnih perioda u našim životima. Efekti ovakvog tipa stresa nisu vidljivi

samo nakon letnjih odmora već i nakon božićnih i novogodišnjih praznika. Potrebno je nešto napora da bi se izašlo na kraj sa ovom vrstom stresa. Vaš BC Bilten će pokušati da vam pomogne da se na što bolji način izborite sa stresom koji je usledio nakon novogodišnjih praznika.

Šta je stres?

Stres je fizička i emocionalna reakcija u zahtevnim situacijama, situacijama ispunjavanja obaveza i promenama. Nakon praznika sva tri uslova su ispunjena, jer povratak na rutinu poslovnog okruženja predstavlja promenu u smislu zahtevne situacije, a tu su naravno i obaveze koje nisu svaki put prijatne.

Za većinu ljudi, povratak na posao nakon letnjeg odmora i Božića podrazumeva stresni period. To se dešava zbog potrebe prilagođavanja zadacima radnog mesta momentalno po povratku sa odmora, u cilju postizanja produktivnosti. Bez proverenog načina za prevazilaženje stresa nakon praznika, ovo momentalno prilagođavanje nije uvek glatko i lako.

Istraživanje u vezi sa stresom nakon praznika pokazalo je da:

- 66% zaposlenih po povratku sa odmora ima osećaj intenzivnog stresa, kao i usporenoog disanja.
- Ponedeljak ujutru u kancelariji, pogotovo kada je neko upravo došao sa putovanja u nedelju popodne, može biti uzrok blage depresije.
- Merenje nivoa stresa zaposlenih pre, za vreme i nakon praznika, pokazalo je da je najmanje polovina pozitivnog uticaja praznika, nestala u prva tri dana po povratku na posao, a nakon tri nedelje uopšte ga nije bilo.
- Nivo stresa kod 76% zaposlenih u prvoj nedelji po povratku na posao sličan je onom pre odlaska na odmor.

Istraživanje je pokazalo da je posao ključni uzročnik stresa jer podrazumeva:

- Brigu u vezi sa primanjima, odnosno novcem
- Ispunjavanje različitih zadataka u kratkom vremenskom periodu
- Nesporazume sa kolegama i pretpostavljenima
- Rokove
- Negativne misli
- Strahove i zabrinutost

Koji su simptomi stresa nakon praznika?

- Tuga
- Melanholija
- Bes
- Anksioznost
- Umor
- Glavobolja
- Bol u mišićima
- Osećaj nemogućnosti ispunjenja trenutnih obaveza

Dakle, kako se izboriti sa stresom nakon praznika?

- Kontaktirajte ili se sastanite sa prijateljima i rođacima. Pričajte o prazniku i danima odmora, pitajte ih za njihova iskustva i pokušajte da uživate kroz razgovor u osećaju opuštenosti koji ste imali.
- Pre početka posla, setite se nekih divnih momenata koje ste doživeli tokom praznika. Pokušajte da oživite ta sećanja, uživajte dvaput!
- Mislite o vašem sledećem odmoru i prazniku! To će vam pomoći da se opustite i osećate bolje.
- Postavite fotografiju snimljenu tokom praznika u kancelariju, koja će vas podsećati na nešto lepo.
- Pokušajte da se sa prazničnog putovanja vratite dva dana pre odlaska na posao. Ta dva dana su vam dovoljna da se raspakujete, sredite svoje misli i psihički pripremite za posao.
- Pokušajte da se postepeno vratite poslovnim obavezama. Ukoliko možete, počnite sa lakšim zadacima, na primer, pročitajte e-poštu ili sredite kancelariju. Ili počnite posao upravo nečim što ste hteli da uradite dugo vremena, ali ste iz nekog razloga uvek odlagali.
- Pametno koristite vaše radno vreme, dobro rasporedite zadatke, kako se ne biste rano osetili premoreno.
- Ne zakazujte sastanke prvog jutra na poslu.
- Opustite se. Često stres i melanholija nakon praznika mogu uticati na metabolizam.
- Vežbajte! Vežbe su pouzdano jedan od najboljih načina da pobedite stres, posebno na svežem vazduhu.
- Učinite nešto lepo za sebe svakog dana, ne čekajte sledeće putovanje.

Iako je proces prilagođavanja stresan za sve nas, ipak obaveze, ciljevi i nove ideje nas podstaknu da prionemo na posao, a i svakim novim praznikom, postajemo sve imuniji na postpraznični stres ;-)

Jeste li se odmorili? Doklizali do svojih toplih kancelarija? Trenutno se borite sa postprazničnim stresom? Brine vas gas, berza, kurs dinara, svetska ekonomska kriza? Eh, imali smo mi i većih problema! Posvetite vikend sebi, izađite na vazduh, uživajte sa prijateljima, a među njima je i Vaš stari drug - BC Bilten.

Vaš Bovan tim

Pravo vreme da se opustite je upravo kada nemate vremena za to.

Sydney J. Harris

SEMINARI, KONFERENCIJE:

- 20 - 22.01.2009. – “Finansije za neekonomiste” ASEE, Beograd
- 18 - 19.02.2009. - “Informaciona bezbednost u ambijentu primene informaciono-komunikacionih tehnologija”, Akademija za diplomatiju i bezbednost, Beograd
- 03.03.2009. - “Tržište nekretnina u jugoistočnoj Evropi”, EMG, Hotel Hyatt, Beograd
- 22-24.04.2009. - “Deveta međunarodna konferencija o elektronskoj trgovini i elektronskom poslovanju E-Trgovina 2009”, Palić

Urednik: Ana B. Bovan
Za vas pišu i:

M. Barać Stojanović, M. Đorđević, D. Tasić, T. Stojanović,
V. Vasilijević, B. Šopović, Ž. Radulović i S. Petrović

Grafički dizajn: A. Nikolić

Bovan Consulting
BUSINESS & STRATEGY COUNSEL

Prijava i reklamiranje: bc.bilten@bovan.eu
Adresa redakcije: Žorža Klemansoa 13,
11000 Beograd, Srbija
posetite bovan.eu
Fix +381 11 3036 133, 3036 134,
fax +381 11 3284 380